

Važne upute

Iz razloga bolje čitljivosti u ovom se tekstu odustaje od uporabe naziva u ženskom i muškom obliku. Svaki put, kada se upotrebljavaju neutralni ili muški nazivi, podrazumijevaju se podjednako osobe ženskog ili muškog spola.

Zbog sigurnosnih kontrola može doći do kašnjenja na ulazu u sudske zgrade. Molite se ovo uvažiti pri dolasku.

Sudske prostorije nisu uvijek prilagođene hendikepiranim osobama. Ako vam treba dostup bez barijera, molite se prije ročišta upitati sud u vezi postojećih lokalnih mogućnosti dostupa.

1. Kao svjedok ispunjavate važnu građansku dužnost. Moguće je, da ćete Vašim iskazom u znatom obimu pridonijeti ispravnoj odluci suda. Iako mislite, da nemate puno toga za reći, Vaš dolazak je potreban za pronalaženje istine. Ukoliko raspolazeći bilješkama i drugom dokumentacijom, koja će Vam olakšati odgovaranje na pitanja, kojima se provodi dokaz, molimo Vas da iste ponesete sa sobom na ročište. Vaša prisutnost je potrebna i u slučaju, da ste u ovom predmetu već jednom dali iskaz.

Ostale informacije možete vidjeti u listu s uputama za svjedoke „Traži se svjedok!“, koji možete učitati u Internetu pod <http://www.mj.niedersachsen.de>.

2. Svjedok, koji bez dovoljnog opravdanja ne pristupi na termin, bit će obavezan snositi troškove, koji su prouzorkovani njegovim nedolaskom. Istovremeno će se protiv njega utvrditi novčana kazna radi kršenja reda u visini od 1.000 eura i za slučaj, da se ista ne može naplatiti, utvrdit će se kazna zatvorom radi kršenja reda u trajanju do šest mjeseci. Pod određenim okolnostima može se narediti prisilno izvođenje pred sud.
3. Svjedok je dovoljno opravdan samo onda, ako iz važnog razloga (npr. radi ozbiljne bolesti) ne može doći na ročište. Ukoliko mislite, da iz takvog važnog razloga ne možete udovoljiti pozivu, molimo Vas da uz navod razloga spriječenosti isto odmah prijavite. Razlog za Vaš izostanak treba vjerodostojno dokazati liječničkim atestom ili nekom drugom potvrdom. **Potvrda o nesposobnosti za rad nije dovoljna.** Iz liječničke potvrde mora biti vidljivo, da **niste sposobni prisustvovati raspravi i putovati.** Sud će potom ispitati Vaša izlaganja. Ukoliko ne dobijete drugačiju obavijest, ovaj poziv vrijedi i dalje.
4. Molimo Vas da **odmah** nakon prijema ovog poziva saopštite, da li postoje okolnosti, radi kojih je Vaš dolazak **posebno skup.** Takav slučaj bi primjerice mogao biti ako kroz sudjelovanje na ročištu ne možete krenuti na fiksno bukirani odmor i kada bi odstupanjem od putovanja nastali visoki troškovi. Ukoliko u slučaju, da samostalno radite, nastanu troškovi zastupanja ili ukoliko više dana imate gubitak zarade, molimo Vas da te okolnosti također **neodgodivo** prijavite sudu uz prilaganje odgovarajućih potvrda.
5. **Molimo Vas da odmah priopćite ukoliko namjeravate na put krenuti sa drugog mesta od onog naznačenog u pozivu, pošto bi inače mogli pretrpjeti štetu prilikom utvrđivanja troškova, na čiju naknadu imate pravo.**
6. Sve izmjene Vaše adrese molimo Vas da također odmah prijavite, kako bi i dalje uvijek bili dostupni.
7. Na zahtjev u okviru odredbi Zakona o plaćanju i nadoknadi sudskeh troškova dobit ćete naknadu za gubitak zarade, za nedostatke, koju su Vam nastali u vođenju domaćinstva, za izgubljeno vrijeme i za izdatke te nadoknadu za putne troškove i druge troškove.

Vaš zahtjev za naknadu propada, ukoliko u roku od **tri mjeseca** nakon završetka Vašeg angažmana kao svjedok usmeno ili pismeno kod poslovnice suda navedenog u pozivu ne podnesete zahtjev. Kod prijevremenog završetka angažmana rok započinje sa danom objave, kada Vam je priopćeno da je predmet riješen. Ukoliko u jednoj pravnoj instanci budete više puta pozvani, kao početak svih rokova mjerodavan je zadnji angažman u ovoj pravnoj instanci.

8. Visinu izgubljene plaće treba dokazati potvrdoma. Posloprimci trebaju predočiti potvrdu poslodavca o redovnoj bruto zaradi (i kod mjesecne plaće), o broju redovnih dnevnih radnih sati, o vremenu dnevnog početka rada i završetka rada te o tome, da li se gubitak zarade odnosi samo na radno vrijeme, koje nije odrađeno radi odazivanja na poziv za ročište, ili i na vrijeme prije i nakon toga. Obrazac za odgovarajuću potvrdu je priložen.

Osobe, koje samostalno rade u slobodnoj profesiji itd. trebaju predočiti drugu odgovarajuću dokumentaciju (npr. račun o troškovima za potrebno zastupanje u poslu, obrtnicu, obrtničku iskaznicu).

Nadoknađuje se izgubljena redovna bruto zarada uključujući doprinose za socijalno osiguranje, koje plaća poslodavac, za cijelo vrijeme angažmana, ali ne više od deset sati dnevno i najviše 25 euro po satu.

9. Izdaci će biti nadoknađeni samo onda, ako se isti dokažu potvrdoma (npr. putna karta korištenih sredstava javnog prometa, potvrda o izdacima za čuvanje male djece).

Kod korištenja sredstava javnog prometa, redovnih sredstava javnog prometa, stvarno nastali troškovi će Vam biti nadoknađeni prema zakonskim odredbama.

Kod korištenja vlastitog ili besplatno na korištenje prepuštenog motornog vozila, za svaki prijeđeni kilometar će Vam biti plaćeno 0,35 eura uz nastale gotovinske troškove (posebice troškove parkiranja). Kod korištenja drugih motornih vozila bit će Vam nadoknađeni zaista nastali troškovi do visine troškova korištenja vlastitog motornog vozila tj. gotovinski plaćenih troškova.

Viši putni troškovi bit će nadoknađeni, ukoliko se na taj način uštede veći iznosi naknade ili ukoliko su isti potrebni radi posebnih okolnosti.

Izdaci, koji su mogli biti spriječeni, ne nadoknađuju se.

10. Ukoliko bi Vam nastali znatni putni troškovi ili drugi toškovi, na zahtjev Vam se može odobriti predujam za nadoknadu putnih troškova.

Ovaj zahtjev možete podnijeti kod suda navedenog u uzglavlju dopisa, u hitnim slučajevima i kod Prvostupanjskog suda, koji je nadležan za Vaše mjesto stanovanja. Molimo Vas da zahtjev podnesete neposredno nakon prijema ovog poziva.

11. Kod nekih sudova postoji mogućnost savjetovanja svjedoka prije i za vrijeme saslušanja. Pošto ta usluga ne postoji kod svakog suda preporuča se, da se kod suda navedenog u pozivu upita, da li postoji takva usluga.

Uputa za ozlijedene i/ili sporedne tužitelje:

Za ozlijedene u predmetima globe vrijede samo niže navedeni brojevi 13., 18. i 19.

12. Ozlijedjenima se – ukoliko se to na njih odnosi – na zahtjev priopćava obustavljanje postupka, mjesto i vrijeme održavanja glavne rasprave, optužbe, kojima se okrivljeni tereti te ishod sudskog postupka. Ozlijedjeni posebice mogu podnijeti zahtjev da im se priopći, da li je osuđenom izdana naredba, da sa ozlijedenim ne smije stupiti u kontakt ili sa ozlijedenim ne smije komunicirati. Ukoliko ozlijedeni ne vlada znanjem njemačkog jezika, mjesto i vrijeme glavne rasprave mu se na njegov zahtjev mogu priopćiti na jeziku, koji on razumije.

Nadalje će se ozlijedenom na zahtjev priopćiti, da su se protiv okrivljenog ili osuđenog naložile ili završile mjere lišenja slobode ili da li se po prvi puta odobravaju blaže mjere

prilikom ispaštanja kazne ili godišnji odmor, ukoliko se može obrazložiti opravdani interes i ukoliko ne postoji interes dotične osobe, koji se mora zaštитiti (član 406d Zakon o kaznenom postupku (StPO)). U zakonski utvrđenim iznimnim slučajevima nije potrebno obrazloženje opravdanog interesa. Osim toga, ozlijeđenom se na zahtjev također priopćava, da li je okrivljeni ili osuđeni bijegom izbjegao mjere lišenja slobode i koje su njene možebitno poduzete za zaštitu ozlijeđenog.

Obratite molimo Vas pozor, da je moguće da ta priopćenja izostanu, ukoliko ista nisu moguća pod navedenom adresom.

Ukoliko je ozlijeđeni izabrao odvjetnika kao savjetnika, ukoliko mu je takav odvjetnik dodijeljen ili ukoliko ozlijeđenog zastupa odvjetnik, priopćenja će se poslati njemu.

13. Ukoliko postoji opravdani interes, ozlijeđeni ima pravo preko odvjetnika uzeti uvid u spise ili napraviti odgovarajuće preslike spisa te uzeti uvid u dokazne predmete, koji se čuvaju po službenoj dužnosti, ukoliko se tome ne suprotstavljaju interesi okrivljenog ili drugih osoba, koje pretežno treba zaštитiti (član 406e Zakon o kaznenom postupku (StPO)).
14. Ozlijeđeni ima pravo, o vlastiti trošak angažirati odvjetnika, koji će biti nazočan pri saslušanju i koji za ozlijeđenog može vršiti određene radnje za očuvanje njegovih prava.

Također, prilikom saslušanja ozlijeđenog kao svjedoka na njegov zahtjev može prisustvovati osoba od njegovog povjerenja, izuzev, da bi svrha istrage time bila ugrožena (član 406f StPO (Zakon o kaznenom postupku)).

15. U skladu sa članom 395 StPO (Zakon o kaznenom postupku) osobe, koje imaju pravo na podizanje sporedne tužbe, i prije podizanja javne tužbe i bez izjave, da se priključuju tužbi, mogu angažirati odvjetnika ili dati da ih on zastupa. Oni imaju pravo prisustvovati glavnom ročištu i onda, ako trebaju biti saslušani kao svjedoci. I odvjetnik osobe, koja ima pravo podnijeti sporednu tužbu, ima pravo sudjelovati na glavnom ročištu.
16. **Ovlaštenja ozlijeđenog izvan kaznenog postupka (član 406j StPO (Zakon o kaznenom postupku)):**

- a) U slučaju imovinsko-pravnog zahtjeva, koji proizlazi iz kaznenog djela, ozlijeđeni isti od okrivljene osobe može tražiti u kaznenom postupku u skladu sa članovima 403 – 406c StPO (Zakon o kaznenom postupku) i član 81 Zakona o suđenju mladima (JGG), ukoliko to spada u nadležnost redovnih sudova i ukoliko se isto još ne može zatražiti u postupku građanskog prava. Odgovarajući zahtjev se može podnijeti pismeno ili usmeno na zapisnik službenika zaduženog za pismena poslovnice suda. U njemu mora biti sadržan razlog i predmet zahtjeva i isti treba sadržavati dokazna sredstva. Na zahtjev ozlijeđenom se za angažiranje odvjetnika može odobriti pomoć pri snošenju parničnih troškova.
- b) Pored toga ozlijeđeni uz ograničenje
  - Zakona o zaštiti protiv naselja može podnijeti zahtjev za izdavanje naredbe protiv okrivljenog,
  - Zakona o nadoknadi štete žrtvi može zatražiti pravo na izdržavanje i saveznim i pokrajinskim upravnim propisima u danom slučaju također može zatražiti prava na nadoknadu štete.
- c) Ozlijeđeni može dobiti i podršku i pomoć udrugama za pomoć žrtvama, primjerice
  - u obliku savjetovanja,

- kroz stavljanje na raspolaganje ili posredovanje smještaja u zaštićenoj ustanovi ili
- posredovanjem ponuda za terapiju kao što su to medicinska ili psihološka pomoć ili ostale raspoložive ponude za pružanje podrške u psihosocijalnom području.

17. Ovlaštenja ozlijeđenog unutar kaznenog postupka (član 406i StPO (Zakon o kaznenom postupku)):

- a) Uz prepostavke iz članova 395, 396 StPO (Zakon o kaznenom postupku) ili člana 80 stav 3 JGG (Zakon o suđenju mladima) ozlijeđeni se može priključiti javnoj tužbi kao sporedni tužilac i pri tome
  - u skladu sa članom 397a StPO (Zakon o kaznenom postupku) podnijeti molbu za dodjelu odvjetnika kao pravnog savjetnika ili za pružanje pomoći pri snošenju parničnih troškova za angažman istoga
  - uz ograničenje iz člana 397 stav . 3 StPO (Zakon o kaznenom postupku) i članova 185 i 187 GVG (Zakon o suđenju mladima) u kaznenom postupku tražiti usluge tumačenja i prevodenja.
- b) Ozlijeđeni nadalje može
  - imovinsko-pravni zahtjev, koji proizađe iz kaznenog djela, uz ograničenje iz članova 403 do 406c StPO (Zakon o kaznenom postupku) i člana 81 JGG (Zakon o suđenju mladima) zatražiti u kaznenom postupku,
  - ukoliko ga je Državno odvjetništvo ili sud saslušao kao svjedoka, zatražiti pravo na nadoknadu štete prema odredbama Zakona o plaćanju i nadoknadi sudskih troškova,
  - uz ograničenje iz članova 155a StPO (Zakon o kaznenom postupku) postići izjednačenje putem izjednačenja počinitelj-žrtva te
  - uz ograničenje iz članova 158 StPO (Zakon o kaznenom postupku) prijaviti kazneno djelo ili podnijeti zahtjev za kažnjavanje.

Već odobreni sporedni tužiocu uz prepostavku iz člana 397a StPO (Zakon o kaznenom postupku) mogu tražiti dodjelu odvjetnika za sporednu tužbu.

Ozlijeđeni imaju mogućnost, kroz ustanovu za pomoć žrtvama dobiti podršku i pomoć. Tamo će dobiti i informacije o psihosocijalnom praćenju postupka.

18. U pokrajini Donjoj Saskoj žrtvama kaznenih djela između ostalog na raspolaganje stoje uredi za pomoć žrtvama zaklade Opferhilfe Niedersachsen (Pomoć žrtvama pokrajine Donje Saske).

Uredi za pomoć žrtvama nude konkretnu pomoć: psihosocijalna skrb i savjetovanje, posredstvom drugih ponuda za pomoć i savjetovanje, pratnja na termine kod suda, službi, odvjetnika i liječnika te podrška prilikom podnošenja zahtjeva. Žrtve osim toga dobivaju informacije o financijskoj pomoći i pravima.

Ured za pomoć žrtvama možete naći u sljedećim gradovima:

Aurich, Braunschweig, Bückeburg, Göttingen, Hannover, Hildesheim, Lüneburg, Oldenburg, Osnabrück, Stade i Verden. Ured u Vašoj blizini sa adresom, sugovornikom i radnim vremenom možete naći pod www.opferhilfe.niedersachsen.de.

Zaklada Opferhilfe Niedersachsen (Pomoć žrtvama Donja Saska) usko surađuje sa pokrajinskim uredom udruge WEISSE RING e.V. (www.weisser-ring.de) u Donjoj Saskoj. Pored toga na regionalnoj razini djeluje veliki broj udruga za pomoć žrtvama.

19. Ostale informacije su osim toga sadržane u brošuri Saveznog ministarstva pravosuđa (Opferfibel), koju možete učitati sa Interneta pod <http://www.bmjjv.de/opferschutz>.
20. Za cijeli kazneni postupak se mogu zatražiti usluge tumačice ili tumača, ukoliko ozlijedeni ne vlada znanjem njemačkog jezika ili ima smetnje u sluhu i govoru. Pored toga može se zahtijevati pismeni prijevod naredbi lišenja slobode te optužnica, naloga za kažnjavanje i nepravomoćnih presuda.